

DAĞ ETİĞİ DEKLARASYONU

**Limitlerinizi zorlayın,
moralinizi yükseltin
ve zirveyi hedefleyin**

1. Bireysel Sorumluluk

Dağcılar ve tırmanışçılar faaliyetlerini kaza riski olan ve dış yardımın bulunmadığı koşullarda yaparlar. Bunu akıllarında bulundurarak, risklerini bilerek ve kendi güvenliklerinden sorumlu olarak bu faaliyetlere katılırlar. Bireylerin hareketleri çevredeki diğer bireyleri tehlikeye atmamalı ve çevre tahribatına neden olmamalıdır. Örnek olarak, yeni açılan veya var olan rotalarda bolt çakılması otomatik olarak kabul edilebilir değildir.

2. Takım Ruhu

Takım üyeleri tüm gurubun ihtiyaçları ve yeteneklerini dengelemek üzere fedakarlık yapmaya hazırlıklı olmalıdır. Tırmanış, üyelerin birbirini desteklediği ve yüreklendirdiği hallerde her zaman çok daha başarılı olacaktır.

3. Tırmanış ve Dağcılık Toplulukları

Dağlarda ve kaya duvarlarında rastladığımız her kişi eşit derecede saygıyı hak etmektedir. En ücra ve en stresli durumlarda dahi diğerlerine de kendimize davranılmasını beklediğimiz şekilde davranmalıyız.

4. Dış Ülkeleri Ziyaret

Dış ülkelerde misafirken daima nazik ve ölçülü hareket etmeliyiz. Ev sahibi durumunda bulunan kişilere ve kültürlerine karşı düşünceli olmalıyız. Yerel tırmanış etik ve eğilimlerine saygılı olmak, yerel etik kurallarının uygun görmediği ve hatta bunun hiç bulunmadığı yerlerde dahi hiçbir zaman bolt çakmamalıyız. Kutsal olan dağlara ve diğer kutsal yerlere saygılı olacağız ve her zaman yerel halkın ve ekonominin yararlanacağı yöntemler arayacağız. Yabancı kültürlerin anlaşılması, tırmanış deneyiminin bir parçasıdır.

5. Dağ Rehberleri ve Liderlerin Sorumlulukları

Profesyonel dağ rehberleri, liderler ve gurup üyeleri kendi konumlarına anlamaları ve diğer gurupların ve bireylerin özgürlüklerine ve haklarına saygılı olmalıdırlar. Bu bildiride dağ rehberlerinin uygulamalarında ulaştıkları yüksek standardı tanımış olmaktadır.

6. Acil Durumlar ve Ölüm

Acil durumlara ve ciddi kaza ve ölümlerle sonuçlanan durumlara hazırlıklı olmalıyız. Dağcılık sporlarında tüm katılımcılar riskleri ve tehlikeleri açıkça bilmeli ve uygun yetenek, bilgi ve ekipmana sahip olmalıdır. Bir acil durumda veya kazada diğerlerine yardım etmeye, aynı zamanda trajedinin neticelerine hazırlıklı olmadırlar. Özellikle ticari işletmelerin, hedeflerinin diğerlerine yardım etmek amacıyla feda edilebileceği hakkında müşterilerini uyaracakları umut edilmektedir.

7. Erişim ve Koruma

Dağlara ve yamaçlara ulaşmanın temel bir hak olduğuna ancak sorumlulukla olması gerektiğine inanıyoruz. Faaliyetlerimizi düzenlerken daima çevreye duyarlı bir şekilde ve doğa ve doğal örtünün korunmasının ön planda tutulması yönünde öngörüyle hareket etmeliyiz. Yetkililer ve doğa koruma organizasyonları tarafından tesbit edilen erişim koşullarına ve kısıtlamalara her zaman saygı göstermeliyiz.

8. Tarz

Deneyimin kalitesi ve problemi nasıl çözdüğümüz başarmaktan daha önemlidir. Kaya yüzeyinde ve dağda iz bırakmamak için özel çaba harcamalıyız.

9. İlk Çıkışlar

Bir rotanın veya dağın ilk çıkışı yaratıcı bir harekettir. En azından bölgenin tarz ve geleneğine uygun bir şekilde tamamlanmalıdır. Çıkışın başarısı tam olarak rapor edilmelidir.

10. Sponsorluk, Reklam ve Halkla İlişkiler

Sponsorlar ve dağcılar veya tırmanışçılar arasındaki işbirliği dağ sporlarının yararına olan profesyonel bir işbirliği olmalıdır. Hem medyanın hem de kamunun öngörülü bir şekilde eğitilmesi ve bilgilendirilmesi dağ sporları camiasının sorumluluğudur.

11. Dağcılıkta Oksijen Desteği

Yüksek irtifalarda oksijen kullanımı son yıllarda tartışılmaktadır. Bu tartışmada, konuya ilişkin, tıbbi yönler ve etik düşünceler gibi değişik öğeler dikkat çekmektedir. Öncelikle tıbbi konular tüm dağcıları ilgilendirmelidir. Eğer bir dağcı oksijen kullanırsa, kullanılmış tüplerin dağdan indirilmesinin planlanması şartıyla, en doğrusu etik düşüncelerin dağcıya bırakılmasıdır.

12. Rehberli Ticari Yüksek İrtifa Tırmanışları

Kısıtlı kurtarma imkanları olan ve 8000 m veya benzeri zirveleri deneyen, özellikle ehil olmayan ticari operatörlerin, gözetimlerinde bulunan müşterilerinin sınırlarının farkında olacakları umulmaktadır. Bu gibi müşterilerin güvenliklerinin sağlanması ve dağda sıkıntıda olanlara yardım amacıyla programın kısıtlanabileceğinin bildirilmesi için her türlü çaba harcanmalıdır.

Uluslararası Dağcılık Federasyonu
Union Internationale Des Associations d'Alpinisme (UIAA)
<http://www.theuiaa.org>